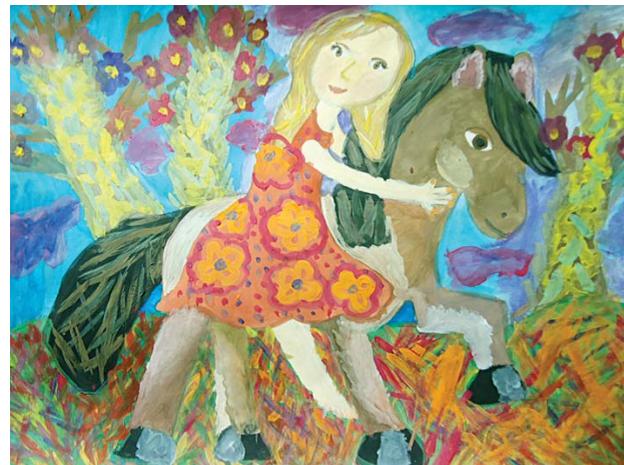

WWW.KIMPRESS.BY

КУЛЬТУРА

ГОД ЧЫСТАГА СВЕТУ

Мы, дарослыя людзі, акупаем у атмасферу дзяцінства і ловім жывыя адчуванні ад кантакту з гэтым чыстым светам. Наш каляндар — бадай, своеасаблівы метад пагружэння ў яе, шанц адысці ад стандартаў будзённасці, атрымаць першапачатковае ўражанне ад часу ды падзей, якія адкрываюцца перад намі, ад прыроды і святаў, ад казак і легенд і ад шмат чаго, чым напоўнены душы і сэрцы юных мастакоў. Усе творы, пабудаваныя на свабоднай, нязмушанай гульні ўяўлення — жыццярадасныя, натхнёныя, нестандартныя, — сведчаць пра тое, што ў гэтым свеце пакуль усё на сваіх месцах, хаця б у дзяцінстве. Няхай і далей так будзе... І яшчэ хочацца падзякаваць усім тым педагогам, якія прывілі сваім вучням любу да Бацькаўшчыны, да той зямлі, на якой ім давядзецца жыць ды працаваць, незалежна ад таго, стануць яны мастакамі ці не.

С. 2 — 14

"К" інфармуе

9 — 12 студзеня ў Брэсце ў 26-ы раз пройдуць "Студзеньскія музычныя вечары". Гэты Міжнародны фестываль класічнай музыкі збярэ прадстаўнікоў з 10-ці краін.

Увогуле, непаўторным і запамінальным будзе кожны з шасці вечароў — нават калі ён прыпадзе на дзённы час, бо ў суботу і нядзелю адбудуцца па два канцэрты. Урачыстае адкрыццё фестывалю забяспечыць Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Беларусі пад кіраўніцтвам народнага артыста краіны Аляксандра Анісімава. На гэты раз сапраўднай сенсацияй "Студзеньскіх вечароў" стануць спевы расійскай салісткі Ірыны Багачовай, якая плённа супрацоўнічае з аркестрам ужо шмат гадоў.

Сустрэцца ў студзені!

А ці не сенсация — выступленне джаз-квартэта Гары Гутмана з ЗША? Шмат уражанняў прынясе і Калядны бал, на якім будучы іграць сімфанічны аркестр Брэскага дзяржаўнага музычнага каледжа імя Р.Шырмы і Брэсцкі гарадскі аркестр духавой і эстраднай музыкі. Побач з імі госці — Сілезскі квартэт з Польшы. Яшчэ адзін брэсцкі калектыў — Камерны аркестр абласной філармоніі — можа будзе пачуць у адным з дзённых канцэртаў.

Ды ўсё ж самым, бадай, сюрпрызным аб'явае быць закрыццё фестывалю з удзелам сусветна вядомай салісткі Вялікага тэатра Расіі Ганны Аглатавай, тры італьянскія тэатры "Школа Павароці", іншых знаных гасцей і, галоўнае, гаспадароў — сімфанічнага

аркестра Брэскага акадэмічнага тэатра драмы, на сцэне якога і адбудуцца ўсе канцэрты.

— Наш аркестр, — гаворыць яго кіраўнік Аляксандр Сасноўскі, — удзельнічае ў фестывалі ўжо 16 гадоў запар. Дзякуючы заснавальніцы, дырэктару і мастацкаму кіраўніку фестывалю, заслужанаму дзеячу мастацтваў Беларусі Ліліі Батыравай, мы выступалі са знакамітымі спевакамі і музыкантамі многіх краін. Таму "Студзеньскія вечары" сталі для нас і выканальніцкай школай. Фінальным акордам стане своеасаблівы "сумесны праект" — італьянскія тэатры праспяваюць з аркестрам не толькі арыі, але і кампазіцыю "Парад спевакоў", якую больш як 20 гадоў таму напісаў беларускі дырыжор і музыкант Юрый Цырук.

Запрашае "Magnificat"

IX Міжнародны фестываль хрысціянскіх фільмаў і тэлепраграм "Magnificat", які паводле завядзёнка мусіў адбыцца леташняй восенню, перанесены на пачатак новага года. Фестываль пройдзе ў сценах сталічнага касцёла Сымона і Алены і будзе доўжыцца два дні — 4 і 5 студзеня. Адкрыццё "Magnificat-2013" дакументальным фільмам іспанскай вытворчасці "Хто ён, Папа Францыск?" пра жыццё абранага латася пантыфіка.

Мы звярнуліся да старшыні фестывалю, рэжысёра-дакументаліста Юрыя Гарулёва з просьбай расправесці пра асаблівасці гэтага кінафоруму.

— Найперш мушу вас запэўніць, — кажа спадар Юрый, — што мастацкі ўзровень фільмаў сёння, як і раней, — высокі. Гледчы не будучы расчараваныя. На гэтым перадубілейным фестывалі да ліку сталых краін-удзельніц далучылася новая — афрыканская Замбія. На жаль, праз матэрыяльныя прычыны "Magnificat-2013" пройдзе ў скарачанай версіі. Раней асноўнай пляцоўкай фестывалю быў горад Глыбокае, а сёння

праграма не выходзіць за межы Мінска. У васьмі папярэдніх форумах удзельнічала больш як 30 краін, штогод — 15 — 16. Сёлета іх будзе толькі дзясятка.

Фестывалю такога кшталту ў свеце няшмат. У Польшчы ёсць фестываль-пабрацім нашага, у Італіі — кінафэст "Рэлігія сёння", два рэлігійныя форуму ладзяцца ў Расіі. Вось, бадай, і ўсё, што на слыху ў прафесіяналаў. Калі "Magnificat" распачынаўся, на беларускім тэлебачанні не было праграм рэлігійна-духоўнага зместу, зараз жа іх можна паглядзець на многіх каналах. Спадзяюся, што мы разам з іншымі паспрыялі добрай справе, адыгралі ролю каталізатара культурнага працэсу. Нагадаю, на фестываль уваход вольны. Чакаем на кінасеансах мінчан і гасцей сталіцы.

Залатыя фаліянтны чакуюць...

Адна з падзей студзеня — Нацыянальны конкурс "Мастацтва кнігі — 2014" (LIII), што ладзіцца Міністэрствам інфармацыі Беларусі. Па традыцыі ён вызначае лепшыя выдавецкія праекты, што сталі падзеяй у нацыянальным кнігавыданні за мінулы год.

Па кожнай заяўленай намінацыі ад выдавецтва прадстаўляецца не больш за тры выданні.

Гран-пры конкурсу — намінацыя "Трыумф". Пераможца будзе ўшанаваны дыпламам імя Ф. Скарыны і знакам-сімвалам "Вялікі залаты фаліянт".

"Малыя залатыя фаліянтны" і спецыяльны дыплом уручаюцца па тэматычных намінацыях: "ЛІТ-фармат" (літаратурна-мастацкі кірунак), "Падручнік новага стагоддзя" (навука-папулярныя выданні), "Фотапогляд" (фотаальбомы і фотакнігі), "Разам з кнігай мы расцём" (выданні для дзяцей і юнацтва), "Залатыя скрыжалі" (даведнікі і энцыклапедыі), "АРТ-кніга" (выданні па выяўленчым мастацтве, факсімільныя, рэпринтныя, бібліяфільскія кнігі), "Эўрыка" (навуковыя, навукова-папулярныя выданні), "Духоўнасць" (выданні духоўна-асветніцкага кірунку).

Прадугледжаны і спецыяльныя намінацыі з уручэннем дыплама і памятнага знака-сімвала "Малы залаты фаліянт": "За ўклад у захаванне духоўнай спадчыны", "За прапаганду чытання", "Садружнасць" (сумесныя выдавецкія праекты), "У лютэрку часу" (кнігі, выданыя за замове).

Персанальная намінацыя "Майстэрства" прызначана для лепшых ілюстратара, дызайнера, фотамастака кнігі, якім таксама ўручаецца спецыяльны дыплом і "Малы залаты фаліянт".

Фактаграфія

Год гасцінасці

абвешчаны ў 2014-м Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь. Сярод мэт называюцца развіццё турызма і турінфраструктуры з улікам гістарычнага і культурнага багацця краіны.

718 944 970,0 рублёў

Такая сума выдаткаў закладзена ў Законе Рэспублікі Беларусь "Аб рэспубліканскім бюджэце на 2014 год" у частцы культуры.

"Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры"

ў выглядзе законапраекта неабходна падрыхтаваць у 2014 годзе згодна з Планам, зацверджаным Прэзідэнтам краіны.

Васіль Кавальчук,

народны артыст Беларусі, знакаміты саліст Беларускай оперы, адзначыў 70-годдзе. Віншаванне яму накіраваў Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка.

1 красавіка

Да гэтай даты запланавана далучэнне Літаратурнага музея Максіма Багдановіча да Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры.

Полацк

сёлета прыме больш як дзясятка фестывалю. Сярод іх — "Званы Сафії", фэст старадаўняй і сучаснай камернай музыкі, а таксама — сярэднявечнай культуры "Рубон". Запланаваны і святы мёду, малака, грыбоў, рыбалкі, лазневы і веласіпедны фэсты.

Фотасюжэт нумара

Вадзім Качан.

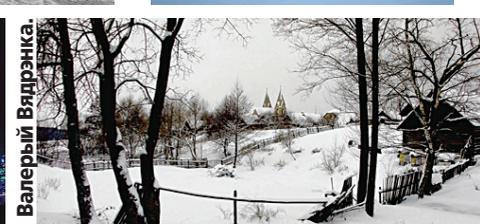
Георгій Ліхтаравіч.

Якімі кадрамі віншавалі фатографы?

Каб даведацца, мы зазірнулі ў іх акаўнты ў сацыяльных сетках.

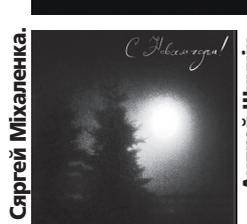
Антон Матолька.

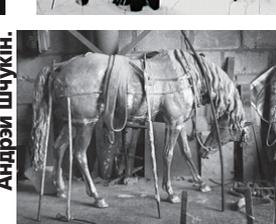
Валерый Вядраўка.

Юрый Іваню.

Сяргей Міхаленка.

Андрэй Шчукін.

Аляксандра Салдатава.

Вольга Шукайла.

Наталія Дораш.

Страта

Адплыў у вечнасць

Так здарылася, што "Ладдзя Роспачы" паводле У.Караткевіча стала яго апошняй працай у родным тэатры: 2 студзеня памёр галоўны мастак Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек Валерый Рачкоўскі. Прэм'ера ў Польшчы, да якой творца падрыхтаваў эскізы, выйдзе ўжо без яго. Усяго ж на рахунку мастака — больш як 75 спектакляў для дзяцей і дарослых, якія знайшлі сваіх шчырых прыхільнікаў не толькі ў Беларусі, але і ў Расіі, Літве, Польшчы, Балгарыі, Сербіі. Лялькі былі яго сапраўдным прызначэннем. Можна сказаць, яны самі знайшлі свайго Майстра. Бо скончыўшы аддзяленне дызайна нашай Акадэміі мастацтваў па спецыяльнасці "прамысловая графіка", ён быў размеркаваны на... "Інтэграл". Але яшчэ ў час вучобы афармляў студэнцкія спектаклі ляльчыкаў, што і вызначыла яго творчы шлях. Лялькі Рачкоўскага — самыя розныя па эстэтыцы і тэхналогіі, але ўсіх іх яднае нейкая асаблівая "чалавечнасць", якая выяўляецца зусім не ў поўным падабенстве (тут якраз усё наадварот!), а ў той іскрыны дабырыні, што здольная ажывіць любую істоту, зробленую чалавечымі рукамі. Спектаклі, як і людзі, сыходзяць — лялькі, бы выяўленне чалавечай душы, застаюцца...

"Культура" ўцы

Калектыў Беларускага тэатра "Лялька" выказвае спачуванні родным і калегам у сувязі са смерцю галоўнага мастака Беларускага дзяржаўнага тэатра лялек Валерыя Рачкоўскага.

СТУДЗЕНЬ 2014

ПН	6	13	20	27	
АЎТ	7	14	21	28	
СР	1	8	15	22	29
ЧЦ	2	9	16	23	30
ПТ	3	10	17	24	31
СБ	4	11	18	25	
НДЗ	5	12	19	26	

Ева Заў'ялава, 10 гадоў. "Зімовы нацюрморт".

Вольга Навумава, 14 гадоў. "Тры каралі".

Марыя Школьнік, 12 гадоў. "Казка на Каляды".

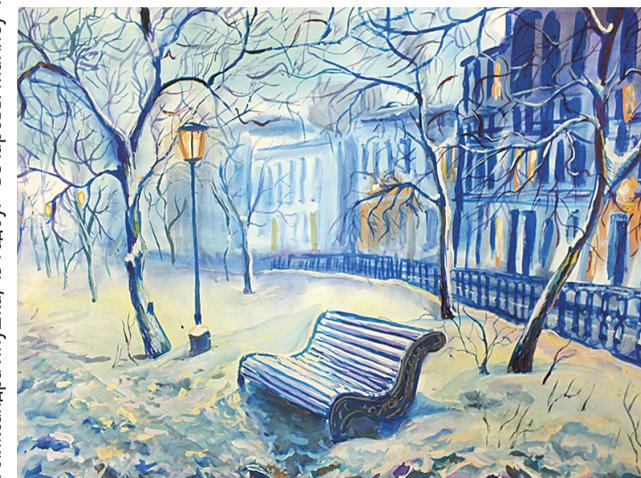

Магілёўская дзіцячая мастацкая школа мастацтваў

"Ой, калядачкі..."

Паглядзіце, як юны мастак эмацыйна і непасрэдна адлюстравалі "інсітным" пэндзлем вобраз старажытнага свята — Раджаства! І як тут не ўспомніць гуллівыя, іскрыста-заліхвацкія мулявінска-«песняроўскія» музычныя цытаты: "Ой, Калядачкі, бліны-ладачкі, / Ой, люлі-люлі, бліны-ладачкі!" Але гэтае свята, як вы бачыце на іншых работах, што побач, асэнсоўваецца кімсьці інакш — нападуняецца ціхім і светлым роздумам...

Аляксандра Янушка, 15 гадоў. "Вечаровы Магілёў".

ЛЮТЫ 2014

ПН	3	10	17	24
АЎТ	4	11	18	25
СР	5	12	19	26
ЧЦ	6	13	20	27
ПТ	7	14	21	28
СБ	1	8	15	22
НДЗ	2	9	16	23

Марыя Ківачук, 14 гадоў. "Дух зімы".

Таісія Практыка, 14 гадоў. "Навагодняя цацка".

Бахром Хакімаў, 16 гадоў. "Зорны шлях".

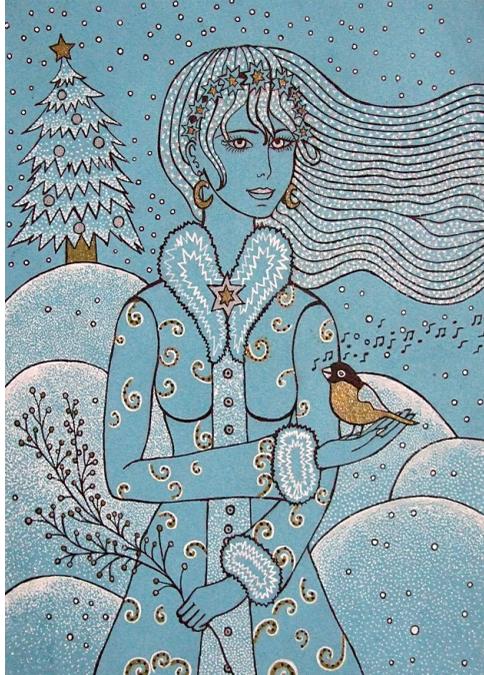

Дзіцячая школа выяўленчых мастацтваў г. Брэста

"Ой, сівы конь бяжыць..."

Ну, вядома ж, Год Драўлянага Каня!.. На наш погляд, кампазіцыя з адлюстраваннем казачнага героя, які жыве на сваёй зямлі і сілкуецца яе гісторыяй ды явай, пра што сведчыць цудоўны пейзаж у прасторы ягонай душы, — вельмі прыцягальная рэч! "Абрамленне" — таксама спалучана з "вобразам" Каня і па-свойму цікава ўбачана юнымі дараваннямі. І як сімвал месяца лютага — "снежная прыгажуня" з птушкай, прадвесніцай хуткай вясны.

Арына Ілына, 14 гадоў. "Снягурка".

САКАВІК 2014

ПН	3	10	17	24	31
АЎТ	4	11	18	25	
СР	5	12	19	26	
ЧЦ	6	13	20	27	
ПТ	7	14	21	28	
СБ	1	8	15	22	29
НДЗ	2	9	16	23	30

Жанна Казанда, 12 гадоў. «Батлейка».

Карына Вербава, 13 гадоў. «Колеравы эксперимент».

Дзіцячая мастацкая школа г. Віцебска

“Абдаравала зямельку вясна...”

Прывабная абстрактная кампазіцыя, сатканая з рознакаляровых плоскасцей, плям, рытмаў, ліній, выклікае ўражанне вясновай радасці і цёплых свежых пачуццяў.

*Згінулі сцюжы, марозы, мяцеліцы.
 Болей не мерзне душа ні адна,
 Сонейкам цёпленькім, зеленню вабнаю
 Абдаравала зямельку вясна.*

(Янка Купала)

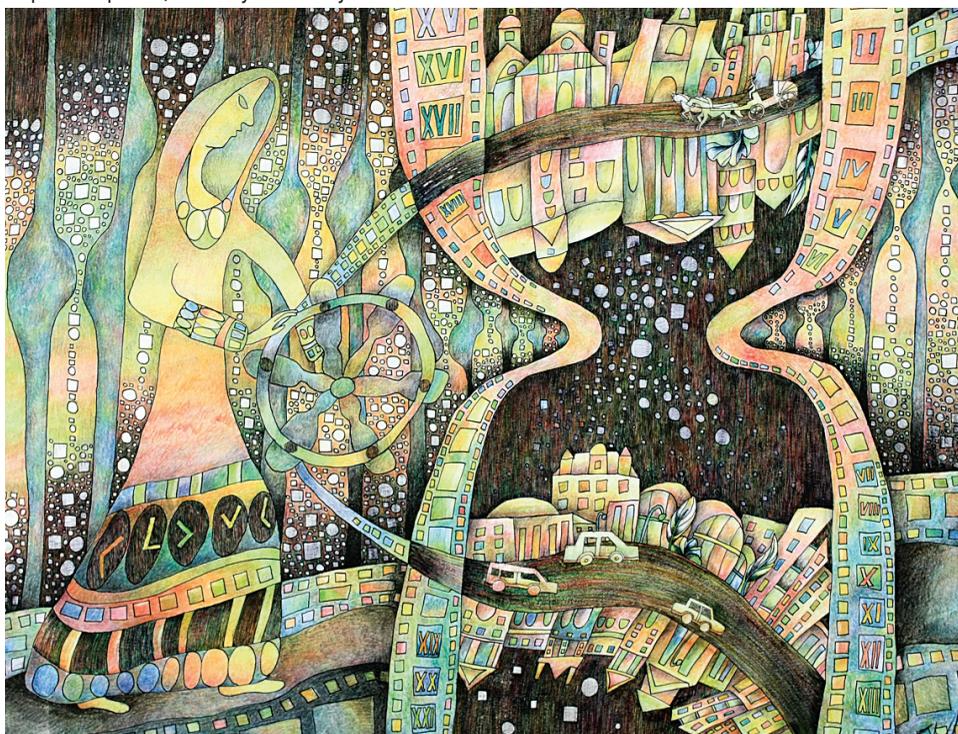

Лілжета Свешнікава, 14 гадоў. «Вясна ў вёсцы».

КРАСАВІК 2014

ПН	7	14	21	28	
АЎТ	1	8	15	22	29
СР	2	9	16	23	30
ЧЦ	3	10	17	24	
ПТ	4	11	18	25	
СБ	5	12	19	26	
НДЗ	6	13	20	27	

Марына Барэйша, 16 гадоў. "Бег часу".

Міхаіл Дайлідаў, 17 гадоў. "Экспрэсія".

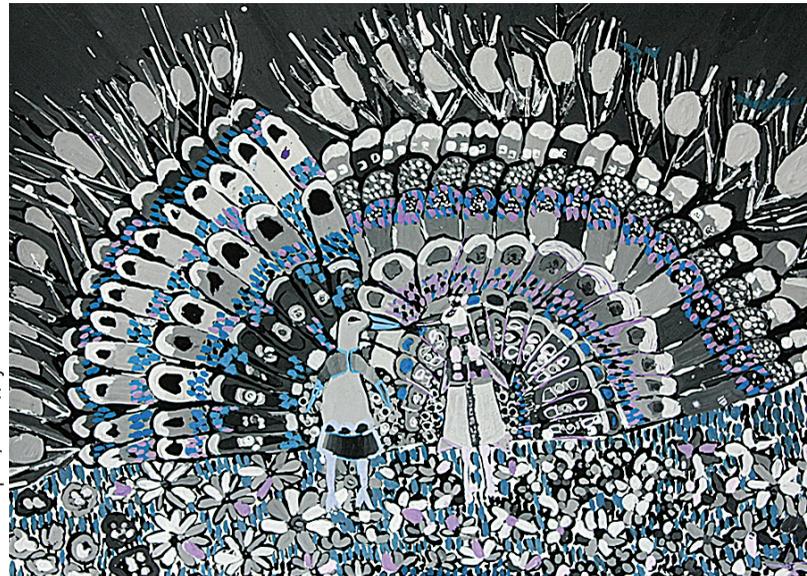

Слуцкая дзіцячая мастацкая школа мастацтваў

**"...Ўжо рунее трава,
к сабе кліча зямля..."**

Зусім "дарослы" экспрэсіўны пейзаж, які выпраменьвае не толькі настрой бурлівай вясны, але і музыку дзёрзкай колеравай гармоніі. "Падаросламу" пераканаўчыя і іншыя карцінкі, насычаныя фантазійнымі ўяўленнямі пра рознааблічны свет, як яго бачаць юныя аўтары.

Паліна Баран, 11 гадоў. "Жаніх і нявеста".

МАЙ 2014

ПН	5	12	19	26	
АЎТ	6	13	20	27	
СР	7	14	21	28	
ЧЦ	1	8	15	22	29
ПТ	2	9	16	23	30
СБ	3	10	17	24	31
НДЗ	4	11	18	25	

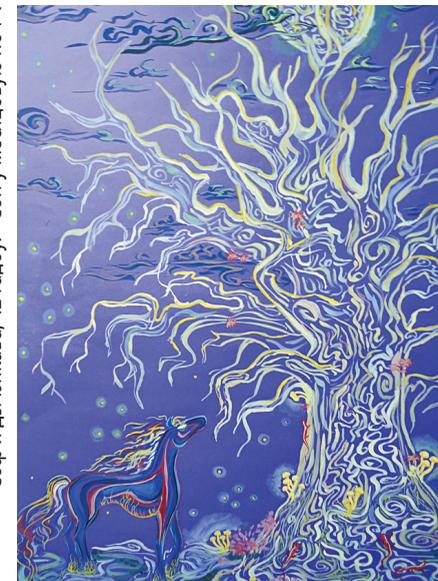
Ксенія Кацапава, 9 гадоў. "Дрэва жыцця".

Кірыла Вайцянкоў, 10 гадоў. "Вось што такое шчасце!".

Соф'я Дзізнэкава, 12 гадоў. "Сон у месяцавую ноч".

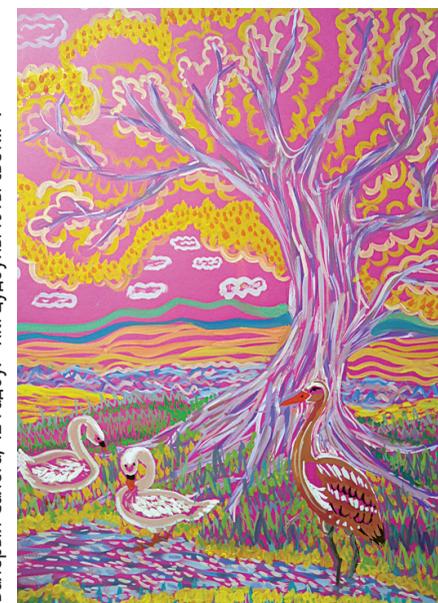

Дзіцячая мастацкая школа г. Гомеля

"Мой родны кут, як ты мне мілы..."

Захапленне жыццём — інакш і не скажаш! Радасць! Песня! Вясёлка, птушкі, вясковыя ўтульныя хацінкі, цёплая зямля — усё прыемна пахне ў гэтым дзівосным свеце. На гэты твор хочацца доўга глядзець, бо гэта той свет, які праявіўся ва ўяўленні маленькага мастака і які ён асабіста спасціг увачавідкі. Так бы мовіць, узяў з "натуры"...

Валерыя Салега, 12 гадоў. "Які чудойны гэты свет..."

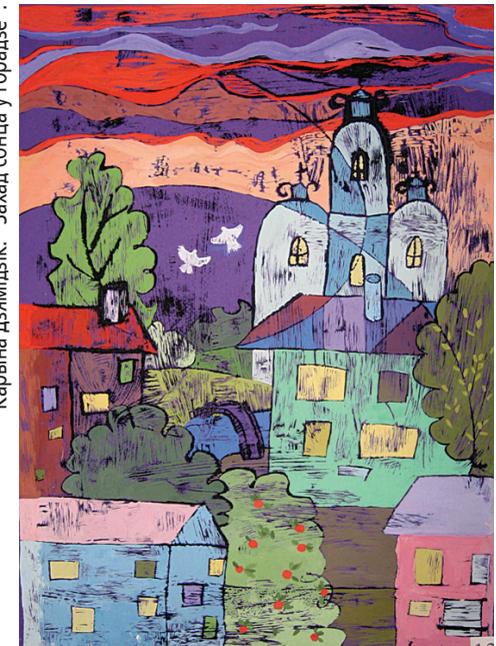
ЧЭРВЕНЬ 2014

ПН	2	9	16	23	30
АЎТ	3	10	17	24	
СР	4	11	18	25	
ЧЦ	5	12	19	26	
ПТ	6	13	20	27	
СБ	7	14	21	28	
НДЗ	1	8	15	22	29

Аляўціна Пракаповіч. "Залева".

Карына Дзямідзік. "Заход сонца ў горадзе".

Дзіцячая мастацкая школа мастацтваў г. Гродна

"Ой, ты лета, гарачае, буйнае..."

Сапраўдны імпрэсіянізм! Як тут і нам не захапіцца тымі ўражаннемі юнага мастака, якія яго ахапілі на роднай беларускай зямлі! Дакладнасць адлюстравання, свежасць першага ўспрыняцця прыроды, багацце рэфлексаў і колеравых адценняў, вібрацыя светлапаветранага асяроддзя — усяму гэтаму мог бы пазайдросціць сам Клод Манэ! А чаму б і не? Але тут, у творы — Беларусь!

Марыя Мурына. "Мае канікулы".

Ганна Баўшэвіч. "На даху".

ЛІПЕНЬ 2014

ПН	7	14	21	28	
АЎТ	1	8	15	22	29
СР	2	9	16	23	30
ЧЦ	3	10	17	24	31
ПТ	4	11	18	25	
СБ	5	12	19	26	
НДЗ	6	13	20	27	

Вольга Іллючэнка, 11 гадоў. "Цудоўны лес".

Вераніка Казловіч, 15 гадоў. "Свято маёй мары".

Юлія Бобр, 13 гадоў. "Гуканне..."

Мазырская дзіцячая
мастацкая школа мастацтваў

"Дзе Купала начавала..."

"Ой, рана на Івана... Дзе Купала начавала..." Спрадвечная песня нашых прашчураў і нашых сучаснікаў... Ну проста цудоўна зроблена сонечнае папяровае пано, якое, на наш погляд, пры адпаведным павелічэнні ў памерах, магло б упрыгожыць інтэр'ер утульнага дзіцячага садка!... І якія пранізліва чыстыя кампазіцыі ў ніжняй частцы выяўленчай прасторы нашай газетнай паласы: тут і арнаменты, і аўтарская кампазіцыя, якая сапраўды выпраменьвае мару. Яна — пра дзяўчынку, што з падаконніка высоцнага дома пазірае ўніз, на родны горад, і марыць, марыць... Яна, як тая птушка, лунае думкамі ў нябёсах...

Арына Гуцко, 13 гадоў. "Каляровая фантазія".

ЖНІВЕНЬ 2014

ПН	4	11	18	25	
АЎТ	5	12	19	26	
СР	6	13	20	27	
ЧЦ	7	14	21	28	
ПТ	1	8	15	22	29
СБ	2	9	16	23	30
НДЗ	3	10	17	24	31

Ліза Голубева, 10 гадоў. "Дрэвы".

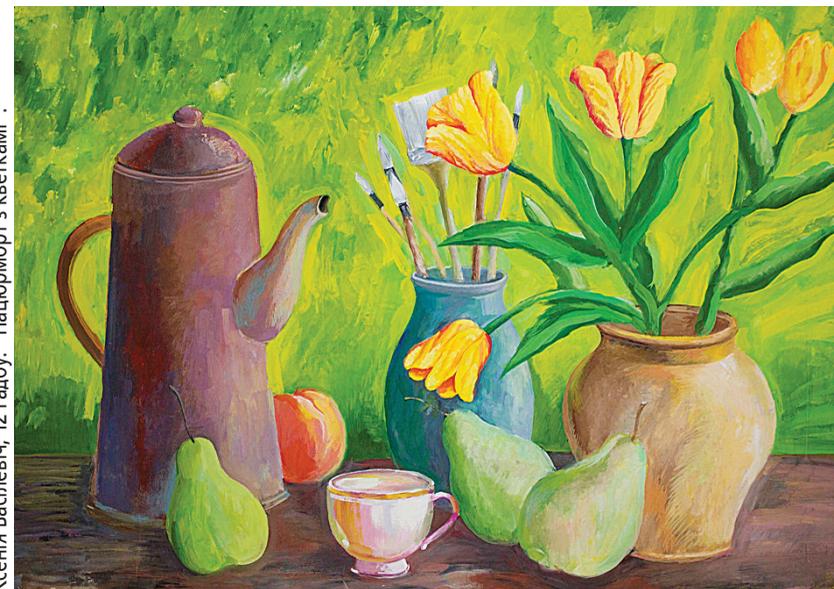
Алёна Карпеня, 16 гадоў. "Чырвоныя пёўні".

Заслужаны аматарскі калектыў "Апалон"
Ляхавіцкага гарадскога дома культуры

"Устану ранкам насустрач сонцу..."

Усхваляваны "дыялог" фантастычных птушак — уладароў Сусвету: вось яны, вялікія і моцныя, на фоне шагалаўска-мітуслівага правінцыйнага гарадка, маляўніча раскіданага ў прасторы зямных турбот... А побач — спакойна-сузіральныя матывы: дрэвы і хаткі, з комінаў якіх струменіцца дым; светлы нацюрморт з фруктамі, чайнікам і кветкамі ў збанах. Жыццё ідзе...

Ксенія Васілевіч, 12 гадоў. "Нацюрморт з кветкамі".

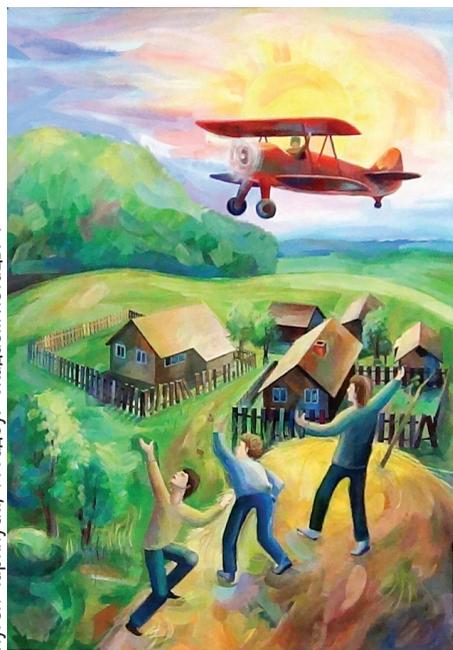
ВЕРАСЕНЬ 2014

ПН	1	8	15	22	29
АЎТ	2	9	16	23	30
СР	3	10	17	24	
ЧЦ	4	11	18	25	
ПТ	5	12	19	26	
СБ	6	13	20	27	
НДЗ	7	14	21	28	

Алена Козел, 14 гадоў. "Казкі перад сном".

Яўген Чарняўскі, 14 гадоў. "Жадаем лётаць!".

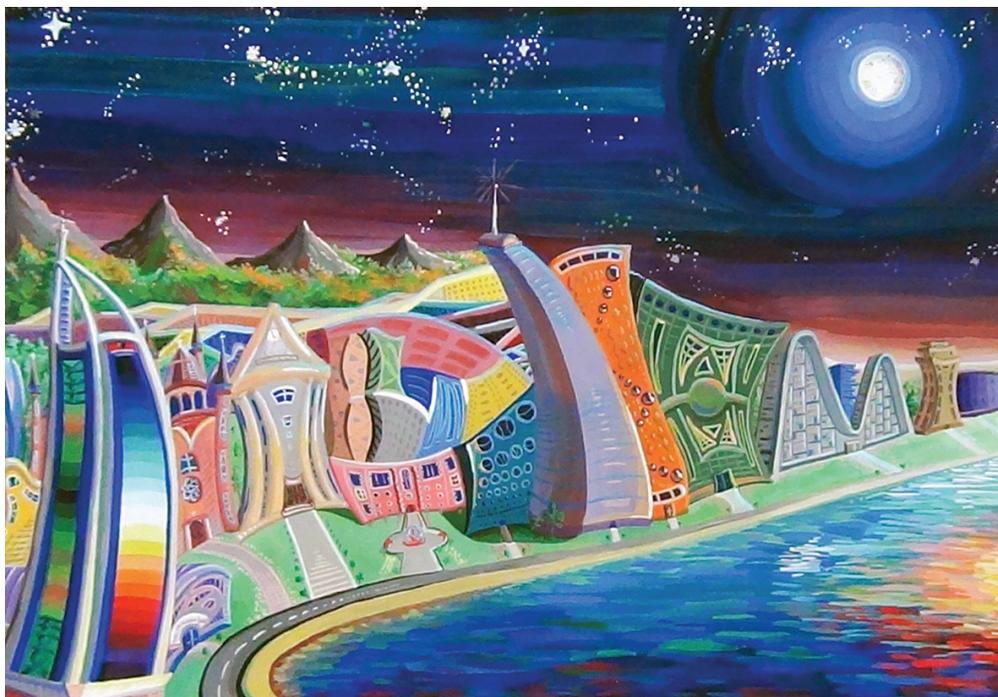

Барысаўская дзіцячая школа мастацтваў

"Вось гэтак у добрым здароўі мы будзем ляцець і ляцець..."

Гэты твор — нібы гатовая ілюстрацыя да займальнай дзіцячай казкі. Мо кагосьці з літаратараў гэтыя вобразы і натхняць на стварэнне яе ў рэальнасці! І будуць чытаць тую казку дзеткам сцімнелымі вераснёўскімі вечарамі. Гульня цацак — вясёлая, заўзятая, квяцістая. Здаецца, што адкрытая кніга ў цэнтры кампазіцыі — як сімвал таямнічасці дзіцячага малюнка... Аква-рэальная празрыстая чысціня пачуццяў — і ў творах, якія побач... І яшчэ адну работу, як палёт юначых мараў, можна таксама разглядаць ілюстрацыяй — хіба ж гэта не навявае ўспамін пра Купалавы радкі з "Хлопчыка і лётчыка"?

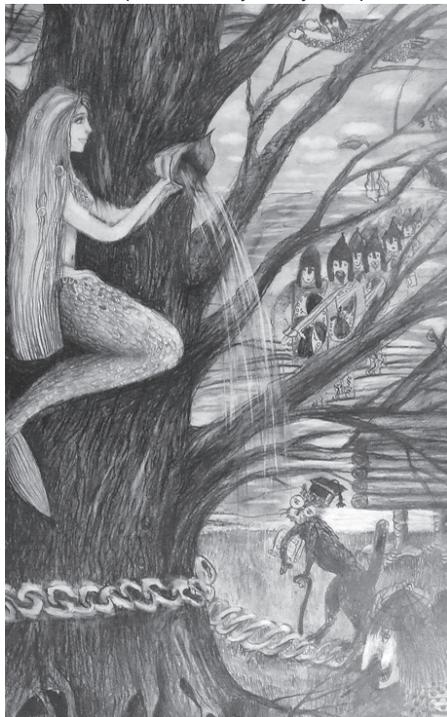
Настасся Саўкова, 14 гадоў. "Святло Месяца".

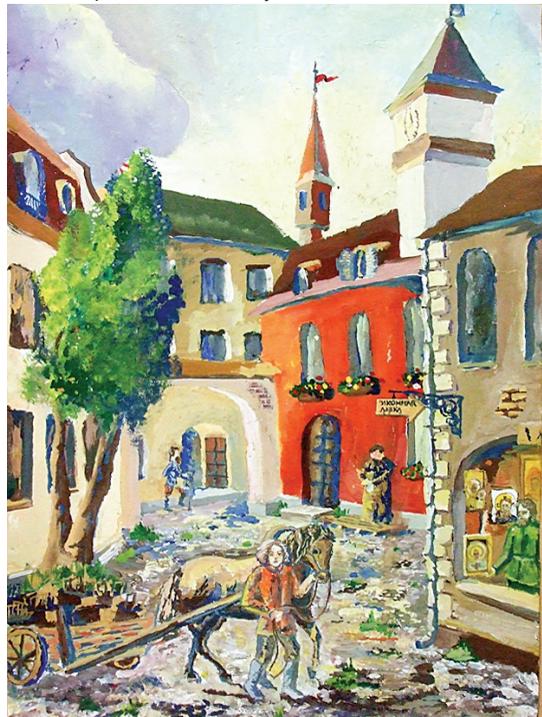
КАСТРЫЧНІК 2014

ПН	6	13	20	27	
АЎТ	7	14	21	28	
СР	1	8	15	22	29
ЧЦ	2	9	16	23	30
ПТ	3	10	17	24	31
СБ	4	11	18	25	
НДЗ	5	12	19	26	

Дзіяна Жэгздрин, 13 гадоў. "У Лукамор'я".

Аляксандр Качалка, 13 гадоў. "За межамі Радзімы".

Мікалай Зарубайка, 11 гадоў. "Шырокі размах".

Лідская дзіцячая мастацкая школа мастацтваў

"Я малюю паветра кастрычніка..."

Кажуць, што дзіця больш аддае перавагу яркім фарбам. Але — не заўсёды. Часам яно і ў чорна-белай графіцы можа ствараць што-сьці цікавае, выбудоваць свой, толькі яму вядомы, казачны, свет. І тут з дапамогай лініі і штрыха першароднае значэнне набывае нястомная дзіцячая фантазія, у дадзеным выпадку звязаная з вобразам фантазмагарычнай істоты-птаха. Эксклюзіў алоўка — эксклюзіў дзяцінства...

Уладзімір Валыка, 10 гадоў. «Лядовае пабоішча».

ЛІСТАПАД 2014

ПН	3	10	17	24	
АЎТ	4	11	18	25	
СР	5	12	19	26	
ЧЦ	6	13	20	27	
ПТ	7	14	21	28	
СБ	1	8	15	22	29
НДЗ	2	9	16	23	30

Хрысціна Аўрусевіч, 14 гадоў. "Пернікавы горад".

Соф'я Сліжыкава, 16 гадоў. "Брыз".

Дар'я Качанава, 15 гадоў. "Птушкі".

Дзіцячая мастацкая школа імя І.Ф. Хруцкага г. Наваполацка "І тчэ, забыўшыся, рука..."

У складанай габеленавай стыхіі калажа-аплікацыі, у рытмічных перапляценнях нітак, у дакладна выверанай гульні дэкаратыўных форм і каляровай пластыкі паўстае вобраз "этнічнай" Восені. А мо гэта толькі мы, дарослыя, дамыспілі, што такой утульнай уяві яе юны творца? Бо ў шэрым золкім лістападзе так хочацца сагрэцца бліскавіцамі цяпла нітак, захутацца ў іх... Апошні месяц восені — кожны з юных талентаў прэзентуе па-свойму (зноў жа — праз наша бачанне): ён, лістапад, — то ў ружовым святле ўспамінай, то ў паўднёвым святле экзатычных дамкоў, то — паказаны праз фактурныя прадметы па-даросламу эстэцкага нацюрморта...

Ефрасінія Аксяневіч, 17 гадоў. "Ганарымся мінулым, будзем будучыню".

СНЕЖАНЬ 2014

ПН	1	8	15	22	29
АЎТ	2	9	16	23	30
СР	3	10	17	24	31
ЧЦ	4	11	18	25	
ПТ	5	12	19	26	
СБ	6	13	20	27	
НДЗ	7	14	21	28	

Карына Волкава, 8 гадоў. "Зімовыя гульні".

Кацярына Сцефаненка, 12 гадоў. "Ціхі сон".

Аляксандра Новікава, 8 гадоў. "Я і мае сяброўкі".

Людэнія Бачкова, 13 гадоў. "Першы снег".

Крычаўская дзіцячая
мастацкая школа мастацтваў

"Ой мяцеліца, ой мяцеліца..."

Вельмі цікавая кампазіцыя, пабудаваная на кантрасце халодных і цёплых колераў і адценняў. Сюжэт пратое, як у салодкі сон дзіцяці ўрываецца доўгачаканая чароўная Зіма ў вобразе казачнай прынцэсы-прыгажуні. Жывапіс — цалкам самакаштоўны, і можна смела разглядаць яго як эстэтычную з'яву ў шматтабличнай прасторы дзіцячага мастацтва.

Цягам года “К” штотыднёва друкавала асабістыя рэйтынгі інтэрнэт-ідэй нашых суачыннікаў, так ці інакш звязаных з культурай, — пяцьдзясят два чалавекі склалі свае топ-5. Прапануем чытачу азірнуцца і ўспомніць 14 лепшых інтэрнэт-ідэй мінулага года.

Юрый МАКСІМЕНКА, вучоны сакратар Гомельскай абласной універсальнай бібліятэкі:

— У Фінляндыі і ва Украіне выкарыстоўваецца такая арыгінальная форма кіравання чытаннем, як фарміраванне падборак літаратуры ў прывабных торбах з прывабнымі слоганамі тыпу: “Кніжкова торбина для ўсёй родины” (“Кніжная сумачка для ўсёй сям’і”). Чытач, які спяшаецца, можа без чаргі скапіць торбачку з падборкай кніг і часопісаў для ўсёй сям’і, а калі запойніць анкету ды пазначыць, што чытаюць члены яго сям’і, тады здолее атрымаваць кнігі і па індывідуальных заказах у далейшым. Чым не падтрымка сямейнага чытання?

Юрый ЗЯЛЕВІЧ, дырэктар Музея-сядзібы “Пружанскі палацык”:

— Перасоўная выстаўка (музей). Канешне, шмат для якіх музеяў краіны гэта не навінка. Але размова ідзе пра перасоўную выстаўку разам... з выставачай залай. У мінулым годзе бачыў на пачатку лета матэрыял пра замежную галерэю, якая стварыла такую лёгкую для мантажу выставачную прастору з падвясным асвятляльным абсталяваннем у выглядзе вялікага белага куба. Такая зала магла б з’явіцца ў любым месцы, дзе ёсць электрычнасць і наведвальнікі. Такім чынам, не чалавек прыходзіць у выставачную залу, а сама зала прыходзіць да чалавека! Галоўнае — добра спраектаваць такі часовы будынак.

Святлана КРЫВЕЦ, загадчык аддзела бібліятэчнага маркетынгу Лідскай цэнтральнай раённай бібліятэкі імя Янкі Купалы:

— У бібліятэках Даніі для прыцягнення юных чытачоў і фарміравання ў падлеткаў пачуцця прыналежнасці да бібліятэчнай прасторы праходзяць мерапрыемствы “Mindspot” — “Месца ідэй”. Маладзё збіраецца, абмяркоўвае думкі, выказвае прапановы і пажаданні, што датычацца бібліятэчных сэрвісаў і праграм. У выніку гэтых дзей арганізоўваецца Art Wall — “Арт-сцяна”, утварэнне для рэалізацыі творчага патэнцыялу маладзі.

Юрый ІГРУША, дырэктар “Беларускага відэацэнтра”, кінатэлепрадзюсар:

— У Расіі на самым высокім дзяржаўным узроўні ініцыявалі стварэнне Фонду крэатыўных ідэй. Праз названую структуру дзяржава будзе адбіраць для далейшага фінансавання і прасоўвання знойдзеныя ў Сеціве ідэй. Асабліва ўвага мае надавацца сацыяльна значным праблемам. Глобальная мэта — знайсці працоўныя месцы для крэатыўнай маладзі. Ужо цяпер гаворыцца, што падтрымку дзяржавы атрымаюць, прынамсі, суполкі ў Інтэрнэце, электронныя бібліятэкі, сайты разнастайных ініцыятыў, парталы дыстанцыйнага навучання і нават карысныя гуль-

ні. У якасці перспектыўнага развіцця адзначаецца, што кліенты падобных вэб-рэсурсаў пасля набываюць тысячы людзей па ўсім свеце. Як мяркуецца, такі фонд будзе абапірацца на інструменты дзяржаўна-прыватнага партнёрства. Мне падаецца, падобны фонд мог бы з’явіцца і на Беларусі. У нас вельмі шмат крэатыўных людзей, што здольныя генерываваць ідэй. Дык чаму б апошнія не ўрэчаісніць?

■■■■

Людміла ГУРЫНОВІЧ, дырэктар Слуцкай раённай сістэмы публічных бібліятэк:

— Геакэшынг — гэта новая форма экскурсіі па бібліятэцы. Група чытачоў дзеліцца на каманды, для кожнай выбіраюцца капітаны. Каманды атрымліваюць маршрутныя лісты з каардынатамі тайнікоў і адпраўляюцца ў вандроўку. Пераможцы знаходзяць запаветны “клад”. Такая форма работы дае магчымасць чытачам самім датыкнуцца да

Тацяна Толчыкава стала праўдзё знакамітай пасля таго, як фрагмент “візітоўкі”, дзе бабуля чытае... рэп, быў размешчаны ў Інтэрнэце. Яго паглядзела 25 690 чалавек, у тым ліку карыстальнікі з Канады, Украіны, Расіі... Пасля такога рэкорду сюжэты пра “Супербабулю” і пра наш раённы Дом культуры былі зняты на СТБ, АНТ... Больш за тры тысячы праглядаў — у музычнага нумара, які стаў пераможцам раённай шоу-праграмы “Хвіліна

льнікаў з’явіцца магчымасць праглядаць у гэтым фармаце запісы купалаўскіх спектакляў. У тэатральнай зале неўзабаве будзе ўстаноўлены і трывізар, які дасць магчымасць пабачыць выявы музейных прадметаў (да прыкладу, тэатральныя касцюмы) з кожнага боку і без 3D-акуляраў.

■■■■

Алена АРЦЁМАВА, старшы навуковы супрацоўнік Літаратурнага музея Петруся Броўкі:

— Пастаянна адшукваю ідэй для правядзення Ночы музеяў. Наша апошняя тэма, да прыкладу, называлася “Ажылыя пяцідзясятая”. Інтэрнэт падказваў шэраг цікавых форм. У кватэрах-музеях Санкт-Пецярбурга вельмі актыўна карыстаюцца такім прыёмам, як актуалізацыя інтэр’ераў. І мы звярнуліся да сяброў — мінскага філіяла маскоўскага тэатра-школы “Вобраз”. Артысты падрыхтавалі ў нашых інтэр’ерах вельмі сімпатычныя тэатральныя пастаноўкі, у тым ліку і паводле твораў Данііла Хармса.

■■■■

Віталь ГАЎРЫЛАЎ, загадчык навукова-інфармацыйнага аддзела Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка:

— Цяпер ужо не толькі кожны супрацоўнік, але і наведвальнікі павінны мець доступ у Інтэрнэт у сценах музея. Вось на пачатку гэтага года пры адкрыцці ў адным з нашых філіялаў стацыянарнай выстаўкі “Прагулка па Ніжне-Пакроўскай” запусцілі пробны бясплатны Wi-Fi для наведвальнікаў. Ён распаўсюджваецца як у памяшканні ўстановы, так і ў музейным дворыку. Гэта дало магчымасць выкарыстоўваць сістэму QR-кодаў для размяшчэння дадатковай інфармацыі па экспазіцыі музея. Цяпер наведвальнік можа прасканаваць код і атрымаць інфармацыю з сайта музея на трох мовах. З дапамогай гэтай жа тэхналогіі можна пашыраць магчымасці аўдыягіды.

■■■■

Аляксандр ЗІНКЕВІЧ, дырэктар Рэспубліканскай мастацкай галерэі “Палац мастацтва”, мастак:

— Google запусціў выдатны праект — “Art Project”. Тут выкладзены выявы высокай якасці, прадстаўлена вялікая колькасць галерэй. Праект карысны для чалавека, які любіць наведваць выставачныя пляцоўкі, любавання мастацтвам, але не мае магчымасці выязджаць непасрэдна на месца дзеяння. Плюс шмат досыць цікавых замежных галерэй з выдатнымі фатаграфіямі экспанатаў і пастаяннае папаўненне базы.

■■■■

Сяргей ГРЫНЕВІЧ, жывапісец, член Беларускага саюза мастакоў:

— У Сеціве шмат сайтаў па мастацтве. Самы вядомы, міжнародны, — www.art-info.com — расказвае пра мастакоў, выстаўкі, арт-кірмашы, якія праходзяць у свеце. Я гэтым цікаўлюся і час ад часу наведваю найбольш значныя фестывалі і арт-кірмашы, удзельнічаю ў экспазіцыях. Айчынным жа спецыялізаваным сайтам па мастацтве пачалі з’яўляцца зусім нядаўна, і іх не так шмат. Ёсць, канешне ж, і гарадскія сайты, з мастацкімі рубрыкамі, але менавіта спецыялізаваных — мала.

Падрыхтавала Вольга НАВІЦКАЯ

Чатырнаццаць ідэй для 2014-га

Вольга СЕМЧАНКА, вядучы рэдактар Магілёўскага абласнога метадычнага цэнтра народнай творчасці і культурна-асветніцкай работы:

— “Жывая гісторыя”. На мой погляд, вельмі удалы фармат — ён жа метады, ён жа жанр... Мне вядома, што, прынамсі, адзін такі праект рэалізуецца ў нашай краіне і мае ўласны сайт. Калі сцісла, сэнс “жывой гісторыі” ў тым, што сведка пэўных гістарычных падзей дзеліцца ўспамінамі. У адрозненне ад звычайнага інтэрв’ю і іншых сумежных жанраў, “жывая гісторыя” дае магчымасць выказацца самому чалавеку. Акурат у гэтым — галоўная каштоўнасць метады. Мне здаецца, работнікі культуры, а таксама аматары з ліку мясцовых жыхароў, маладзі маглі б распачаць падобныя праекты ў сваім горадзе, рэгіёне.

Аб’ектамі “жывой гісторыі” маглі б стаць пажылыя людзі — жывыя носьбіты традыцыйнай культуры, якія могуць распавесці пра гісторыю сваёй вёскі і падзеі мінулага, апісаць старасвецкі сялянскі побыт, звычаі, адносіны паміж людзьмі. У адрозненне ад этнаграфічнай экспедыцыі, якая мае зольшага дакладную, аб’ектыўную аснову, акцэнт будзе зроблены менавіта на суб’ектыўным пачатку (прыватныя светапогляды, уласная ацэнка падзей і г. д.). І гэта дапаможа захаваць тое, што так цяжка зафіксаваць: дух, унутраны змест традыцыйнай культуры, сапраўдную сутнасць яе каштоўнасцей у жывым увасабленні.

■■■■

Людміла ДУДАРАВА, начальнік аддзела культуры Дубровенскага райвыканкама:

— Інтэрнэт — гэта дзейсны сродак рэкламы. Менавіта ў Сеціве можна сустрэць найбольш цікавыя моманты з мерапрыемстваў нашага раённага Дома культуры. Так, пераможца шоу-праграмы “Супербабуля-2012”

кнігі, пакарыстацца каталогам, адчуць сябе ў бібліятэцы паўнапраўным гаспадаром. А гэта, пагадзіцеся, залог таго, што наведвальнік ізноў прыйдзе ў бібліятэку, каб правесці вольны час, папрацаваць у Інтэрнэце, пачытаць і сустрэцца з сябрамі.

■■■■

Марына ПШЫБЫТКА, загадчык навукова-даследчага аддзела бібліятэказнаўства Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі:

— Унікальную магчымасць карыстацца электроннымі выданнямі (кнігамі, аўдыязапісамі, перыёдыкай) не выходзячы з дома прадастаўляе бібліятэка Інстытута імя Гётэ. Тут распрацаваны спецыялізаваны сэрвіс Onleihe — электронны бібліятэчны он-лайн-абанемент. З дапамогай яго карыстальнікі маюць магчымасць атрымаваць выданні дахаты 24 гадзіны ў суткі цягам усяго тыдня. Вяртаць носьбіты інфармацыі ў такую бібліятэку не трэба: пасля сканчэння тэрміну карыстання атрыманы файл проста не адкрыецца.

■■■■

Людміла ДУДАРАВА, начальнік аддзела культуры Дубровенскага райвыканкама:

— Інтэрнэт — гэта дзейсны сродак рэкламы. Менавіта ў Сеціве можна сустрэць найбольш цікавыя моманты з мерапрыемстваў нашага раённага Дома культуры. Так, пераможца шоу-праграмы “Супербабуля-2012”

слалі. Доўга абмяркоўваліся ў нашым горадзе рэкламны ролік Клуба маладой сям’і “Гармонія” раённага Дома культуры, асобныя нумары з шоу-праграмы для маладзі “Ідэальны хлопец”... Таленавітая творчая маладзё нашага РДК спрабуе сябе і ў запісах кліпаў, што таксама можна сустрэць у Сеціве.

■■■■

Вольга ВОЎК, загадчык аддзела бібліятэчнага маркетынгу Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых бібліятэк г. Мінска:

— Сторытэлінг — гэта распавяданне гісторыі. Вядома, што інфармацыя лепш успрымаецца, калі яна пераказана сваімі словамі: простымі, размоўнымі, расказанымі чалавекам, якому давяраеш. Відаў сторытэлінгу вельмі шмат (культурны, сацыяльны; міфы, паданні і інш.) — усё залежыць ад таго, з якой мэтай адбываецца пераказ. У бібліятэках за мяжой сторытэлінг вельмі распаўсюджаны, нават існуюць прафесійныя сторытэлеры.

■■■■

Алена ЛЯШКОВІЧ, дырэктар Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы:

— 3D-тэхналогія прадстаўлена ў экспазіцыі. У другой чарзе новай экспазіцыі мы таксама плануем выкарыстоўваць яе ў тэатральнай зале. У наведва-

МУЗЕЙ

НАЦЫЯНАЛЬНЫ
МАСТАЦКІ МУЗЕЙ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, вул. Леніна, 20.
Тэл.: 327 45 62.

Экспазіцыі:

- Мастацтва Беларусі XII — XVIII стст.
- Мастацтва Беларусі XIX — пач. XX стст.
- Мастацтва Беларусі XX — пач. XXI стст.
- Мастацтва Расіі XVIII — пач. XX стст.
- Мастацтва краін Заходняй і Цэнтральнай Еўропы XVI — XX стст.

Выстаўкі:

- **"Случкія паясы"** (са збору Львоўскага гістарычнага музея) — да 18 красавіка.
- Выстаўка **"Сведкі часу. Партрэт у рускім жывапісе і графіцы XVIII — XX стагоддзяў"**.
- Выстаўка **"Перасячэнні і пераемнасць у Маене"** — да 6 студзеня.

"Раўбічы", Мінскі раён.
Тэл.: 507 44 68.

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстаўка **"Беларускі народны абраз XIX стагоддзя"** — да 1 сакавіка.

МУЗЕЙ
В.К. БЯЛЫНЦАГА-БІРУЛІ
Ў Г. МАГЛЁВЕ

г. Магілёў,
вул. Ленінская, 37.
Тэл.: (8-0222) 22 48 87.

- Экспазіцыя **"Культура 1-й пал. XIX ст."**.

НАЦЫЯНАЛЬНЫ
ГІСТАРЫЧНЫ МУЗЕЙ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, вул. К.Маркса, 12.
Тэл.: 327 43 22.

Экспазіцыі:

НАЦЫЯНАЛЬНЫ
ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНЫ
МУЗЕЙ-ЗАПАВЕДНІК
"НЯСВІЖ"

г. Нясвіж, вул. Ленінская, 19.
Тэл.: (8-01770) 5 51 81,
5 31 96, 2 06 02

Палацавы ансамбль:

- Выстаўка **"L'ensemble"** — да 1 лютага.
- Інфармацыйна-касавы цэнтр:
- Фотавыстаўка Віталія Раковіча **"Ілюстрацыі да гісторыі беларускай"** — да 31 студзеня.

ЗАМКАВЫ КОМПЛЕКС
"МІР"

г.п. Мір, Карэліцкі раён,
Гродзенская вобласць.
Тэл.: (8-01596) 2 82 91,
(8-01596) 2 82 70.

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстаўка фатаграфій **"Свет стары — свет новы"**.

г. Мінск, вул. Янкі Купалы, 4.
Тэл.: 327 78 66.

- Пастаянная экспазіцыя **"Шляхі"** з праглядам роліка ў 3D-фармаце.
- Інтэрактыўная гульня **"У пошуках папараць-кветкі"** для ўсіх катэгорый наведвальнікаў.
- Цыкл музейна-педагагічных заняткаў з элементамі тэатралізацыі **"Дзядзька Янка, добры дзень!"**.
- Выстаўка **"Я вам прынёс напеў зямлі бацькоўскай..."**, прысвечаная Яну Райнісу (з фондаў Аб'яднання мемарыяльных музеяў).
- Выстаўка **"Іголка-чараўніцы дзіўны след"** — да 11 студзеня.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
МУЗЕЙ ГІСТОРЫІ ВЯЛІКАЙ
АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

г. Мінск,
пр-т Незалежнасці, 25а.

Экспазіцыі:

- **"Культавыя прадметы"** ("Дамавая царква", паўночны рызаліт палаца).
- **"Загадкавыя фантазіі мора"** (грот палаца).
- Экспазіцыя, прысвечаная дзяржаўнаму дзеячу СССР А.Грамыку.
- **"Чырвоная гасціўня"**.
- **"Зала ўрачыстых прыёмаў"**.
- Экспазіцыя адкрытага захавання археалагічнай калекцыі музея (цокаль паўднёвай галерэі).
- **"Старажытная гісторыя Гомельшчыны"** (археалагічная экспазіцыя).
- **"Вобраз каня ў традыцыях нашых продкаў"** — да 14 студзеня.

Экспазіцыя:

- **"Уладальнікі Гомельскага маёнтка Румянцавы і Паскевічы"**.
- **"Выдатнае і вечнае"** (выстаўка літаратуры

ГОМЕЛЬСКІ АБЛАСНЫ
МУЗЕЙ ВАЕННАЙ СЛАВЫ

г. Гомель, вул. Пушкіна, 5.
Тэл.: (8-0232) 77 60 60.

- Пастаянная ваенна-гістарычная экспазіцыя.
- Выстаўка тэхнікі на адкрытай пляцоўцы.
- Выстаўка **"Пераможная восень 1943 г."**.
- На тэрыторыі працуе пнеўматычны цір.
- **"Музей крыміналістыкі"**.

ЛІДСКІ ГІСТОРЫКА-
МАСТАЦКІ МУЗЕЙ

г. Ліда, вул. Перамогі, 37а.
Тэл.: (8-0154) 53 22 44.

Экспазіцыя "Прырода
Лідчыны".

Выстаўкі:

- **"Вядзём пачатак свой ад Гедыміна..."**.

УВАГА!

ІДЗЕ ПАДПІСКА-2014
НА ГАЗЕТУ "КУЛЬТУРА"

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ ІНДЭКС — 63875
ВЕДАМАСНЫ ІНДЭКС — 638752

- Выстаўка **"Таямніца ночы"** (да 85-годдзя Гаўрылы Вашчанкі) — да 13 студзеня.
- Выстаўка **"Празрыстае"** — да 13 студзеня.
- Выстаўка **"Роберт Генін. У пошуках раю"** — да 3 лютага.
- Выстаўка **"Сыны Беларусі"** (тры партрэты пэндзля Уладзіміра Сталь-машонка).

Філіялы Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь:

МУЗЕЙ
"ДОМ ВАНЬКОВІЧАЎ.
КУЛЬТУРА І МАСТАЦТВА
І-Й ПАЛОВЫ XIX СТ."

г. Мінск, вул.
Інтэрнацыянальная, 33а.
Тэл.: 327 88 78.

- Пастаянная экспазіцыя: **"Парадныя залы", "Жыццё і творчасць Валенція Ваньковіча", "Сядзібны партрэт XVII — сяр. XIX стст."**.

МУЗЕЙ БЕЛАРУСКАГА
НАРОДНАГА МАСТАЦТВА
Ў В. РАЎБІЧЫ

Спарткомплекс

- **"Старажытная Беларусь"**.
- **"Беларусь XVI — XVIII стст. у партрэтах і геральдыцы"**.
- **"Водбіскі ваеннай славы"**.
- **"Мастацтва ў гарадской культуры XIX — пач. XX стст."**.

Выстаўкі:

- **"На роднай ніве"**.
- **"Экспануецца ўпершыню"** (з паступленняў 2012 — 2013 гг.).
- **"Белая Русь і яе суседзі"** (са збору Расійскага этнаграфічнага музея).
- Выстаўка **"Банк БелВЭБ: новае жыццё нацыянальных скарбаў"**.
- Выстаўка **"Скарбы Украіны"** — да 23 лютага.

ДОМ-МУЗЕЙ І З'ЕЗДА РСДРП

г. Мінск, пр-т
Незалежнасці, 31а.
Тэл.: 290 68 47.

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстаўка **"Дзіва пад мікраскопам"**.

МУЗЕЙ СУЧАСНАЙ
БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

г. Мінск, вул. К.Маркса, 38.
■ Пастаянная экспазіцыя.

- **"Дажынкi-2013"**.

- **"Высакародны шык будуараў"** — да 20 студзеня.

Слановая зала

- Выстаўка **"Дух часу і раскошы: мода і стыль 1820 — 1920 гадоў"** — да 30 мая.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЛІТАРАТУРНА-
МЕМАРЫЯЛЬНЫ МУЗЕЙ
ЯКУБА КОЛАСА

г. Мінск,
вул. Акадэмічная, 5.
Тэл.: 294 91 96.

Экспазіцыі:

- **"Якуб Колас. Жыццё і творчасць"**.
- Інтэрактыўная гульня **"Таямніцы дома Песняра"**.
- Тэатралізаваныя экскурсіі па казках, апрацаваных Якубам Коласам для школьнікаў малодшага ўзросту.

Выстаўкі:

- Выстаўка **"Пад небам Коласа"** — да 9 студзеня.
- Навагодні конкурс для дзяцей **"Гуляй, зіма, твая часіна!"** — да 14 студзеня.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЛІТАРАТУРНЫ
МУЗЕЙ ЯНКІ КУПАЛЫ

Тэл.: 226 03 98.

Выстаўкі:

- Мастацкая выстаўка **"Мінск — ведаць, памятаць, ганарыцца"** (да Дня горада Мінска).
- Выстаўка **"Беларусь. Салдаты Перамогі"** — да 31 студзеня.
- Міні-выстаўка **"Зялёныя пацёркі ствараюць чуды"** — да 7 студзеня.

ГОМЕЛЬСКІ ПАЛАЦАВА-
ПАРКАВЫ АНСАМБЛЬ

г. Гомель, пл. Леніна, 4.
Тэл.: (8-0232) 74 19 11.
Цэнтральная частка палаца

Выстаўкі:

- Выстаўка калекцыі Джорджа Форні **"Made in Italy"** — да 7 студзеня.
- Выстаўка жывапісу **"Я памятаю. Я ганаруся!"** — да 12 студзеня.
- Выстаўка **"Вызвалены Гомель і гамельчане"** — да 12 студзеня.
- Выставачны праект **"Новае ў археалогіі Гомельшчыны"** — да 31 студзеня.
- Выставачны праект **"R+Я"** — да 10 студзеня.
- **"Святыя абразы Ісуса Хрыста і Божай Маці"** — да 28 лютага.

к. XIX — пач. XX стст.
са збору князёў Паскевічаў).

- **"Класікі беларускага мастацтва"**.

Паўночнае крыло палаца

Экспазіцыя:

- **"Свет звяроў Гомельшчыны"**.
- Куток жывых экзатычных рэптылій.
- **Зімовы сад** Свет субтрапічных раслін і жывёл.

ГРОДЗЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
МУЗЕЙ ГІСТОРЫІ РЭЛІГІІ

г. Гродна, вул. Замкавая, 16.
Тэл.: (8-0152) 74 25 13.

Экспазіцыі:

- **"Рэлігія і культура ў Беларусі"** (ад старажытных часоў да XXI ст. — архаічныя вераванні, хрысціянскія канфесіі, іслам, іудаізм).
- **"Эпоха. Час. Будынак"** (гісторыя палаца, у якім размешчаны музей, сямейныя традыцыі і каштоўнасці XIX — пач. XX стст.).

Выстаўкі:

- **"Пакліканьня"** (вобразы святых у мастацтве).
- **"Цуд у Віфлеемскай ноч"** (з гісторыі беларускай батлейкі).

- **"Прадметы побыту к. XIX — пач. XX стст."**.
- Выстаўка адной карціны **"Партызаны"**.
- **"Прывітанне, ранейшая Ліда!"**.
- **"Музейна-вобразная зала "Хрушчоўка-60"**.
- Турыстычна-пазнаваўчая праграма **"Праз вякі, праз стагоддзі"** ў Лідскім замку.

ГАЛЕРЭІ

ПАЛАЦ МАСТАЦТВА

г. Мінск, вул. Казлова, 3.
Тэл./факс.: 290 60 10.

- Выстаўка **"Раждзаво Хрыстова"** — да 5 студзеня.

ГАЛЕРЭЯ

"УНІВЕРСІТЭТ КУЛЬТУРЫ"

г. Мінск, пл. Кастрычніцкая, 1.
Тэл.: 327 26 12.

- Выстаўка работ стыпендыятаў, лаўрэатаў і дыпламантаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі — да 19 студзеня.

ШТОТЫДНЁВАЯ
МАСАВА-ПАЛІТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

Выдаецца з кастрычніка 1991 года

Заснавальнік —
Міністэрства культуры
Рэспублікі Беларусь

Рэгістрацыйнае
пасведчанне № 637,
выдадзена
Міністэрствам інфармацыі
Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар —
Сяргей Сяргеевіч ТРАФІЛАЎ

Рэдакцыя

Рэдактары аддзелаў:
Дар'я АМЯЛЯКОВІЧ,
Канстанцін АНТАНОВІЧ,
Надзея БУНЦЭВІЧ,
Барыс КРЭПАК,
Яўген РАГІН,
Ілья СВІРЫН

Спецкарэспандэнты:
Пётр ВАСІЛЕЎСКІ,
Алег КЛІМАЎ,
Вольга НАВІЦКАЯ

Загадчык аддзела
фоталюстрацый —
Юрый ІВАНОВ

Мастацкі рэдактар —
Наталля ОВАД

Карэктар —
Інга ЗЕЛЬГІС

Адрас рэдакцыі:
220013, Мінск,
пр. Незалежнасці, 77.
Пакоі 16-28, 94-98,
чацвёрты паверх.

Тэлефоны:
(017) 290 22 50,
(017) 286 07 97,
(017) 334 57 23

Тэлефон-факс:
(017) 334 57 41

Рэкламны аддзел:
тэл. (017) 334 57 41
www.kimpress.by
E-mail: kultura@tut.by

Аўтарскія рукапісы не рэдакцыйна і не вяртаюцца. Аўтары допісаў у рэдакцыю паведамляюць сваё прозвішча, поўнае імя і імя па бацьку, пашпартныя звесткі (нумар пашпарта, дату выдачы, кім выдадзены пашпарт, асабісты нумар), асноўнае месца працы, зваротны адрас.

Меркаванні аўтара могуць не адпавядаць пункту гледжання рэдакцыі. Аўтары нясуць адказнасць за дакладнасць матэрыялаў. "Матэрыял на правах рэкламы."

"Культура", 2014.
Індэкс 63875, 638752
Рознічны кошт 5 000 рублёў.

Наклад 7245
Падпісана ў друк
03.01.2014 у 17.00
Замова 26

Дзяржаўнае прадпрыемства
"Выдавецтва "Беларускі Дом
друку". ЛП № 02330/0494179 ад
03.04.2009. пр. Незалежнасці, 79,
220013, Мінск.

Выдавец —
Рэдакцыйна-
выдавецкая ўстанова
"Культура і мастацтва"

220013, Мінск,
пр. Незалежнасці, 77.
Пакоі 16-28, 94-98,
чацвёрты паверх.

Прыёмная: (017) 290 22 50.

Бухгалтэрыя: (017) 334 57 35

ТЭАТР

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ
ВЯЛІКІ ТЭАТР
ОПЕРЫ І БАЛЕТА
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, пл. Парыжскай камуны, 1.
Тэл./факс: 334 11 56.

- 4 — **"Жызэль, або Вілісы"** А.Адана.
- 4, 5 — **"Шчаўкунок"** П.Чайкоўскага.
- 5 — **"Іяланта"** П.Чайкоўскага.
- 8 — **"Снягурка"** М.Рымскага-Корсакава.
- 9, 10 — **"Бахчысарайскі фантан"** Б.Асаф'ева.

НАЦЫЯНАЛЬНЫ
АКАДЭМІЧНЫ
ТЭАТР ІМЯ
ЯНКІ КУПАЛЫ

г. Мінск, вул. Энгельса, 7.
Тэл./факс: 227 60 81.

- 4, 5 — **"Ноч на Каляды"** паводле М.Гогала.
- На Малой сцэне Канцэртнай залы "Мінск"
- 8 — **"Гендэльбах"** П.Барца.
- 10 — **"Старомодная камедыя"** А.Арбузава.

ЗАСЛУЖАНЫ КАЛЕКТЫЎ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
"РЭСПУБЛІКАНСКІ ТЭАТР
БЕЛАРУСКАЙ ДРАМАТУРГІІ"

г. Мінск, вул. Крапоткіна, 44.
Тэл./факс: 334 60 08.

- 4 — **"А мне не сорамна!..."** Л.Уцінава.
- 5 — **"Два чараўныя парасоны"** Г.Х. Андэрсена.
- 8 — **"Адамавы жарты"** С.Навуменка.
- 9 — **"Тры Жызэлі"** А.Курэйчыка.
- 10 — **"Містэр Розыгрыш"** С.Кандрашова.
- 11 — **"Белы анёл з чорнымі крыламі"** Д.Балыка.